č. 13/2025 | 11. 11. 2025

CzechGlobe
Ústav výzkumu
globální změny AV ČR

INTERSUCHO

Týdenní aktuality

nejen o suchu, požárech,
horku a změně klimatu

Půdní vlhkost v Česku je vysoká, o víkendu místy možná nasněží.
Ve srovnání s obdobím 1991–2020 je rok 2025 zatím teplejší.
Nová analýza ukazuje, že americká Správa lesů výrazně omezila preventivní práce proti požárům.

Obsah

Ze světa

Stav půdního sucha 3
Riziko požárů 5

Česko

Srážky a teploty 7
Stav půdního sucha 10

Ze světa

Stav půdního sucha

Na úrovni evropského regionu Clim4Cast nadále přetrvává dlouhodobé sucho v hlubší vrstvě půdy (0–200 cm) v oblastech, kde se vyskytuje již několik posledních týdnů – tedy na hranici mezi Polskem a Ukrajinou, ve východní části Maďarska a místy také v severozápadní části Německa. Nově se sucho v této půdní hloubce objevuje i ve střední Itálii. Ve všech zmíněných lokalitách by se mělo sucho vyskytovat i v průběhu následujících 7–9 dnů, jak ukazuje mapa předpovědi níže. V Itálii je však v současné době patrné, že sucho se ve střední části země vyskytuje nejen v hlubších vrstvách půdy (0–200 cm a 0–100 cm), ale také v povrchové vrstvě (0–40 cm).

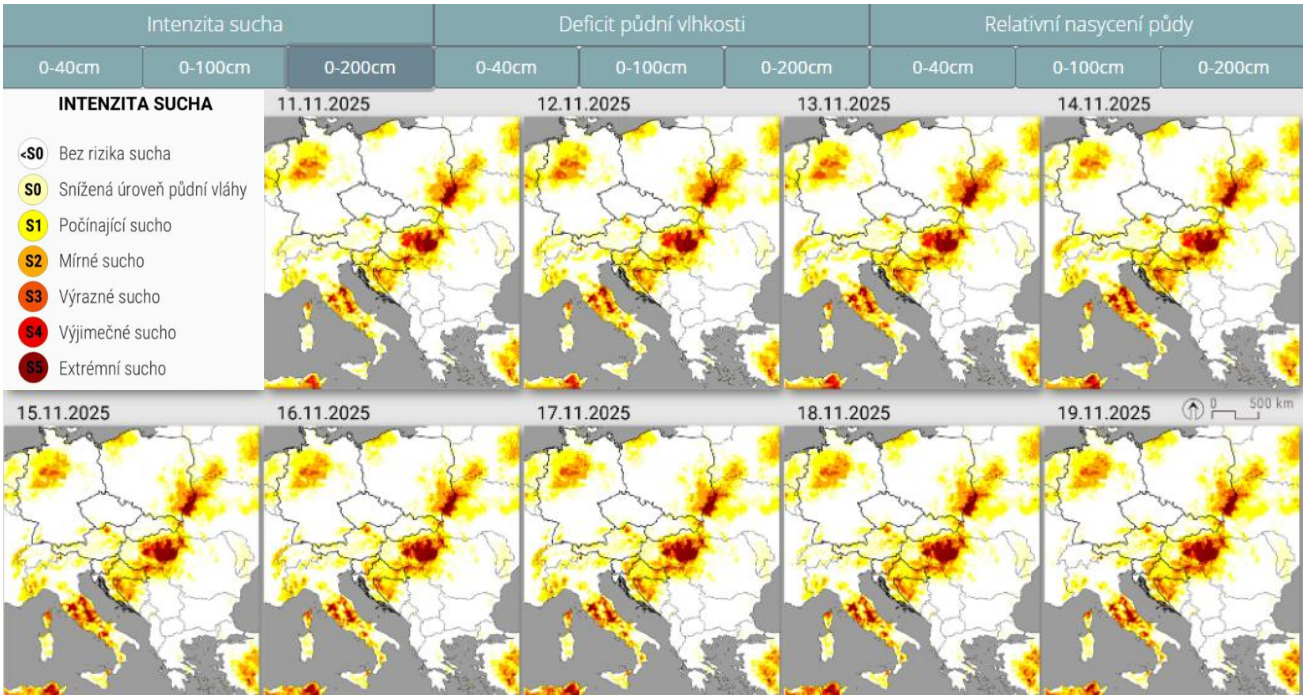

V rámci Evropy se se suchem a jeho dopady v příštím týdnu budeme setkávat také na severu a východě Španělska. Naopak v oblasti Balkánského poloostrova je nasycení půdy vyšší než obvykle. Obecně lze říci, že na většině území Evropy a napříč Sibiří je zásoba vody v půdě nadále spíše nižší, než je obvyklé, vzhledem ke končící vegetační sezóně však neočekáváme významnější dopady sucha, s výjimkou nižší akumulace podzemních vod a podprůměrných průtoků vodních toků.

Pro více dění v Evropě sledujte náš web

Anomálie půdní vlhkosti nadále přetrvávají **na východě USA a Kanady,** stejně jako **v oblasti Středozápadu USA.** Jejich dopady však v tuto chvíli také nejsou, vzhledem ke končící vegetační sezóně, zásadní.

Na jižní polokouli pokračuje a nadále bude pokračovat sucho ve **východní Brazílii**, v oblasti La Plata a na většině území **západní a jižní Argentiny**, dále v okolí Kapského Města, v regionu **Afrického rohu** a také na většině **Australského kontinentu**. Všechny tyto epizody trvají již déle než měsíc a je pravděpodobné, že v průběhu příštího týdne se objeví první zprávy o jejich dopadech, zejména na zemědělskou produkci.

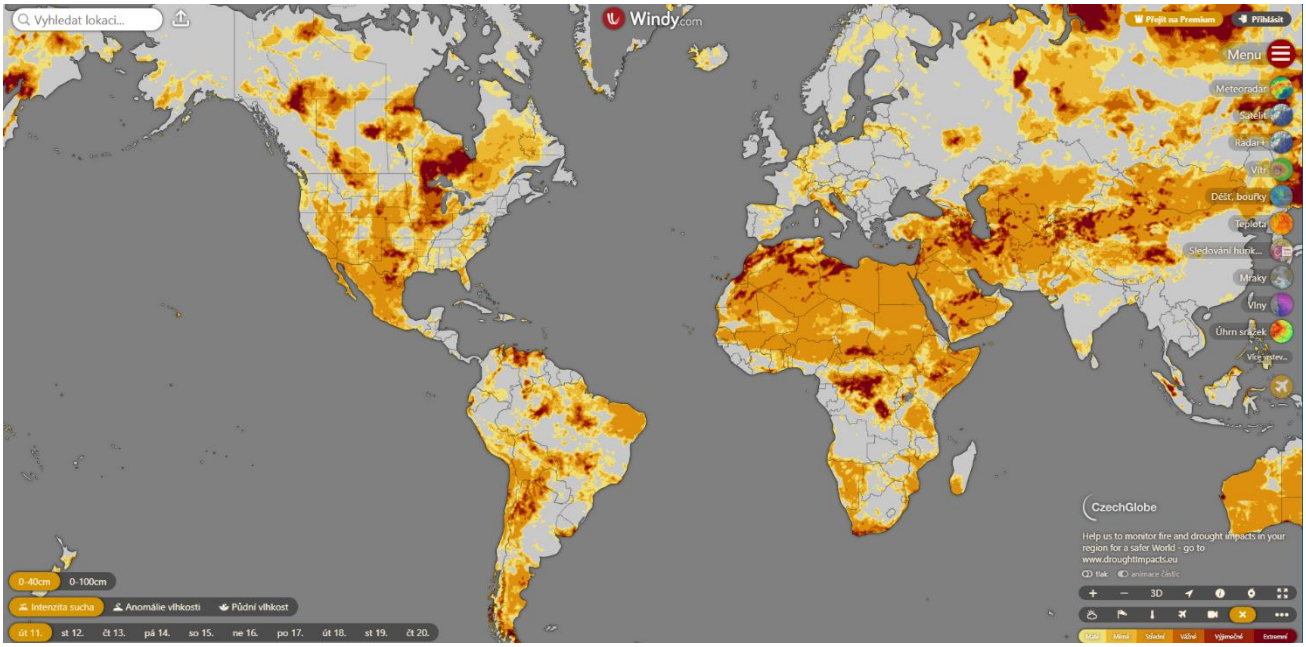

Pro více dění ve světě sledujte náš [web]

Windy.com

Riziko požárů

V oblastech s přetrvávajícím půdním se zároveň logicky i nadále setkáváme s nízkou vlhkostí paliva, která spolu s příznivými meteorologickými podmínkami pro šíření ohně přispívá ke zvýšenému riziku rozsáhlých požárů – zejména **ve východní Brazílii, na jihu Afriky** a na většině **Australského kontinentu**.

Naopak situace **v Kanadě, USA i v Evropě** je z hlediska rizika vzniku a šíření požárů v současnosti relativně příznivá, jak je patrné z předpovědi rizika šíření požárů vegetace podle výsledků týmu CzechGlobe/Windy níže.

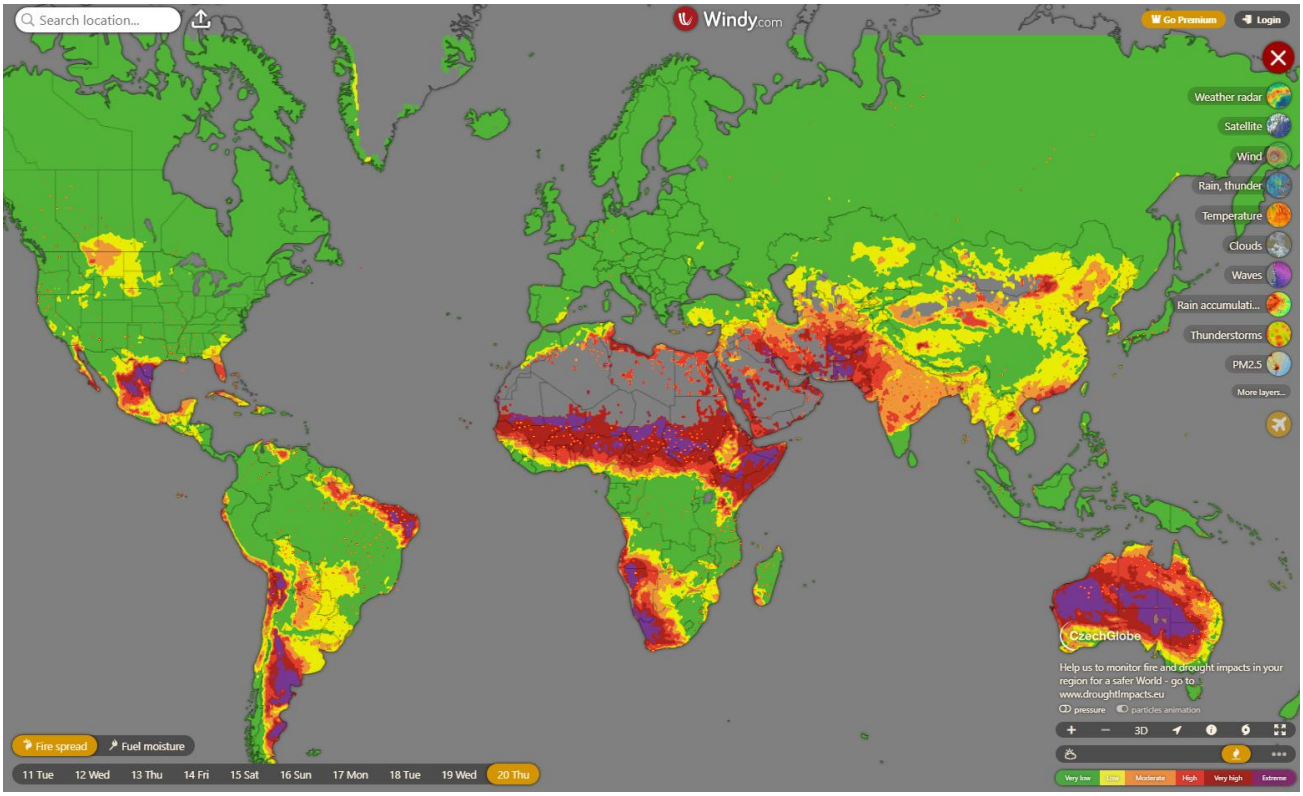

Pro více dění ve světě sledujte náš [web]

Windy.com

- **Americký Senát** posunul o krok dál **návrh zákona Fix Our Forests Act**, který má reformovat federální politiku v oblasti lesních požárů. Návrh prošel zemědělským výborem Senátu a má podporu obou politických stran i řady environmentálních organizací. Kritici však varují, že by zákon mohl usnadnit těžbu dřeva a oslabit ochranu přírody, zejména legislativu o ochraně ohrožených druhů a historických památek.

- Nová studie publikovaná v časopise *Fire Ecology* ukazuje, že **vlhkost v živých tkáních rostlin** (tzv. *live fuel moisture*) je dalším **klíčovým faktorem při předpovídání rizika požárů**. Podle vědců z Los Alamos National Laboratory a University of Texas v Austinu platí, že čím více vody rostliny obsahují, tím méně jsou hořlavé – protože je nejprve nutné odpařit vlhkost, než začne hořet samotná biomasa. Tradiční indexy požárního rizika přitom většinou vycházejí především z počasí a sezónnosti, ale nezohledňují fyziologické limity rostlin – tedy okamžik, kdy se jejich vodní a uhlíkový cyklus vlivem sucha natolik změní, že vzroste dostupnost hořlavého materiálu. Výzkum a modelování ve státě Nové Mexiko ukázaly, že v důsledku úbytku srážek a rostoucího sucha se bude vodní stres borovic Ponderosa výrazně zvyšovat a počet dnů s tímto stresem každoročně růst. To povede k nižší vlhkosti živých paliv, delší požární sezóně a větší variabilitě požárních režimů v oblasti Skalistých hor.

- Organizace Grassroots Wildland Firefighters, sdružující současné i bývalé federální hasiče, zveřejnila analýzu, podle níž **americká Správa lesů** (U.S. Forest Service) za vlády administrativy Donalda Trumpa (2025) **výrazně omezila činnost zaměřenou na snižování požárního rizika.** Podle studie klesly aktivity na odstraňování nebezpečného paliva (např. řízené vypalování, vytváření protipožárních pásů či prořezávání) v roce 2025 o 38 % oproti průměru z předchozích čtyř let. Grassroots připisuje pokles rozpočtovým škrtům a propouštění přibližně 6 000 zaměstnanců USDA, které provedlo Ministerstvo vládní efektivity (DOGE). Podle organizace se současná tvrzení Forest Service o plné personální kapacitě neslučují s realitou, protože rozsah preventivních projektů prudce klesl.

Pro více dění ve světě sledujte náš **web**

Windy.com

Česko

Srážky a teploty

Letošní rok je oproti předchozím dvěma teplotně rekordním rokům zatím chladnější a bez výraznějších extrémů. Přesto bylo prvních devět měsíců, podle dlouhé řady měření v Brně, **dosud 11. nejteplejším obdobím od roku 1800**. Proti průměru let 1961–1990 byla teplota letos zatím o 2,3 °C vyšší, oproti období 1991–2020 je změna sice jen 0,9 °C, ale je nutné podotknout, že **jde o období s prokazatelnou změnou klimatu**. Dramatický nárůst teplot ilustruje fakt, že posledním podprůměrným rokem byl rok 1996. Od té doby byly všechny roky teplejší, přičemž nejteplejšími byly loňský rok, předloňský a rok 2018. Chladnější prvních deset měsíců bylo například v roce 2021.

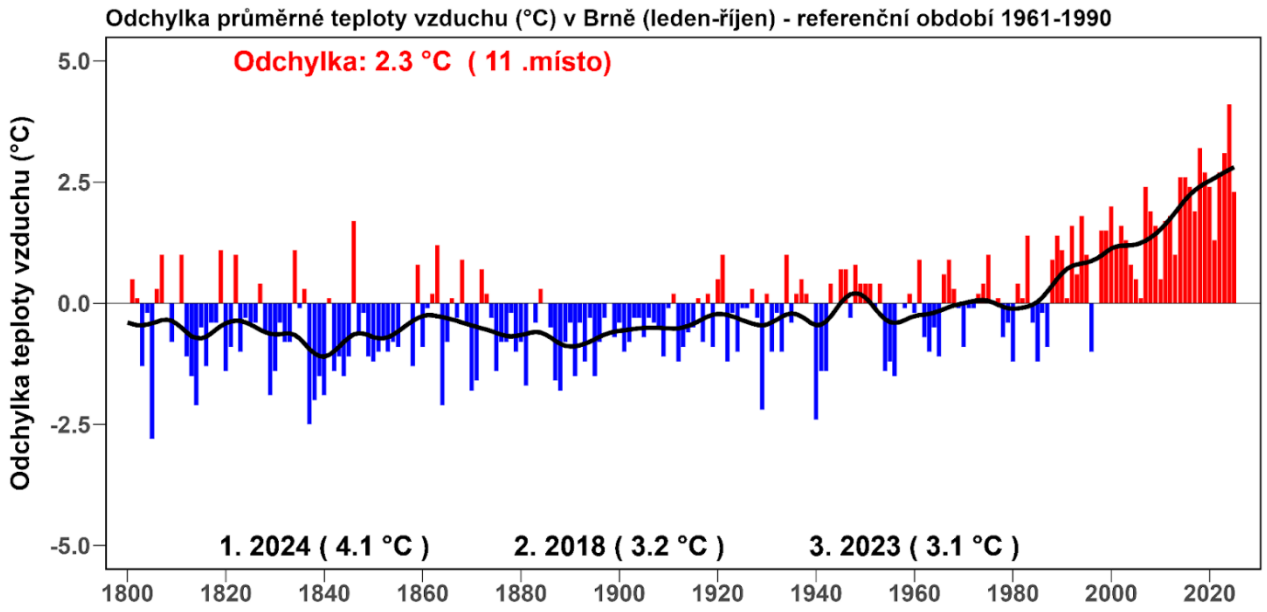

Očekává se, že teploty vzduchu budou v příštím období silně závislé na množství nízké oblačnosti. Tam, kde bude po většinu dne zataženo, se teploty pravděpodobně nedostanou k 10 °C, zatímco při protržení oblačnosti mohou vystoupat až k 15 °C. Největší šance na vyšší teploty je ve čtvrtek a pátek v Čechách. Poté se očekává ochlazení. Noční teploty se o víkendu mohou propadnout i pod bod mrazu, což je dobře patrné na mapové předpovědi.

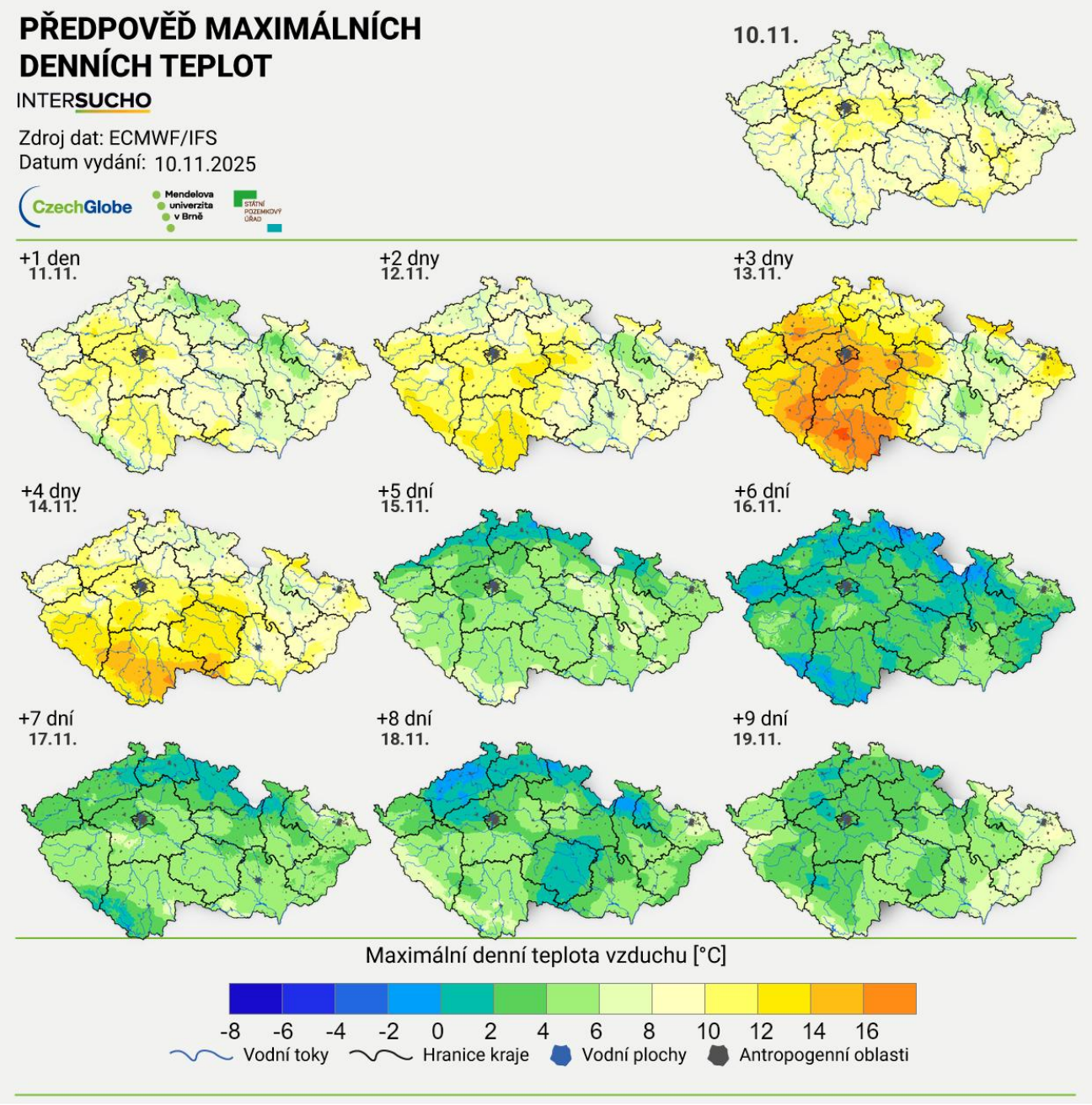

V období 31. 10.–9. 11. 2025 napršelo na 82 % území republiky mezi 20 a 40 mm srážek. Na zbytku území to bylo jen pod 20 mm. Jak lze vidět na mapě, nejméně srážek spadlo na západě republiky, ale také na jihovýchodě Moravy. Nejvíce naopak pršelo ve východních Čechách a na severu Moravy.

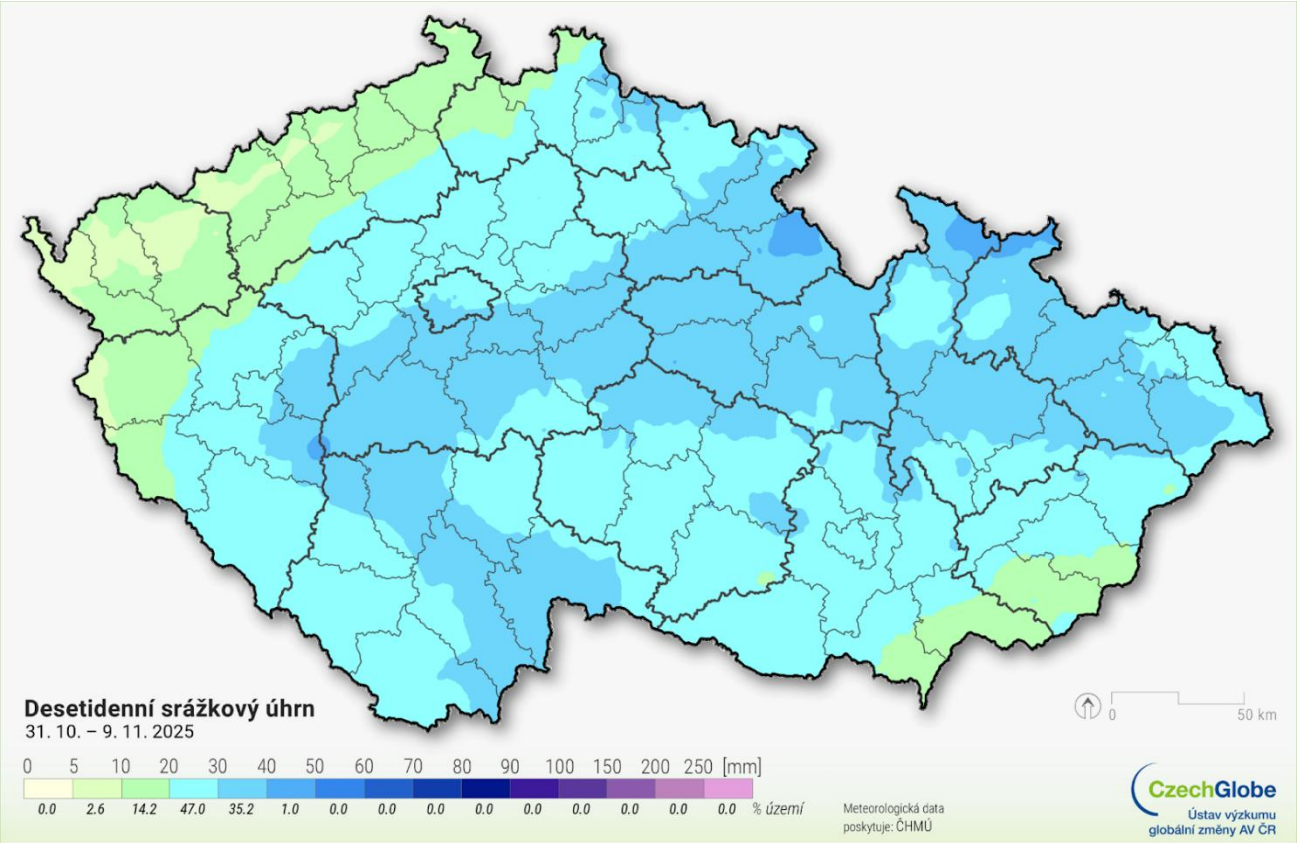

Srážky se dále očekávají zejména v sobotu, kdy přes území přejde studená fronta. Modely aktuálně předpokládají úhrny do 20 mm/týden v severní polovině republiky, zatímco na jihu to bude jen pár milimetrů, případně žádné. Sobotní fronta může přinést i sněžení do středních poloh. Na horách není vyloučeno, že napadne více než 10 cm nového sněhu, v Čechách do 5 cm. Tato předpověď je zatížena vyšší nejistotou a může se v dalších aktualizacích měnit.

Stav půdního sucha

Půdní sucho se na území Česka nadále nepozoruje. Na 85 % území republiky je půdní vlhkost vyšší, než je v tuto dobu obvyklé. Ve svrchní vrstvě půdy do 40 cm (H1) je prakticky celé území zcela nasyceno. Půda má stále ještě kapacitu pojmout vodu, zejména ve spodních vrstvách. Celkově se půdní vlhkost bude nadále zvyšovat, přičemž během příštích 10 dnů se očekává plné nasycení až na 80 % území republiky v celém profilu do 1 metru.

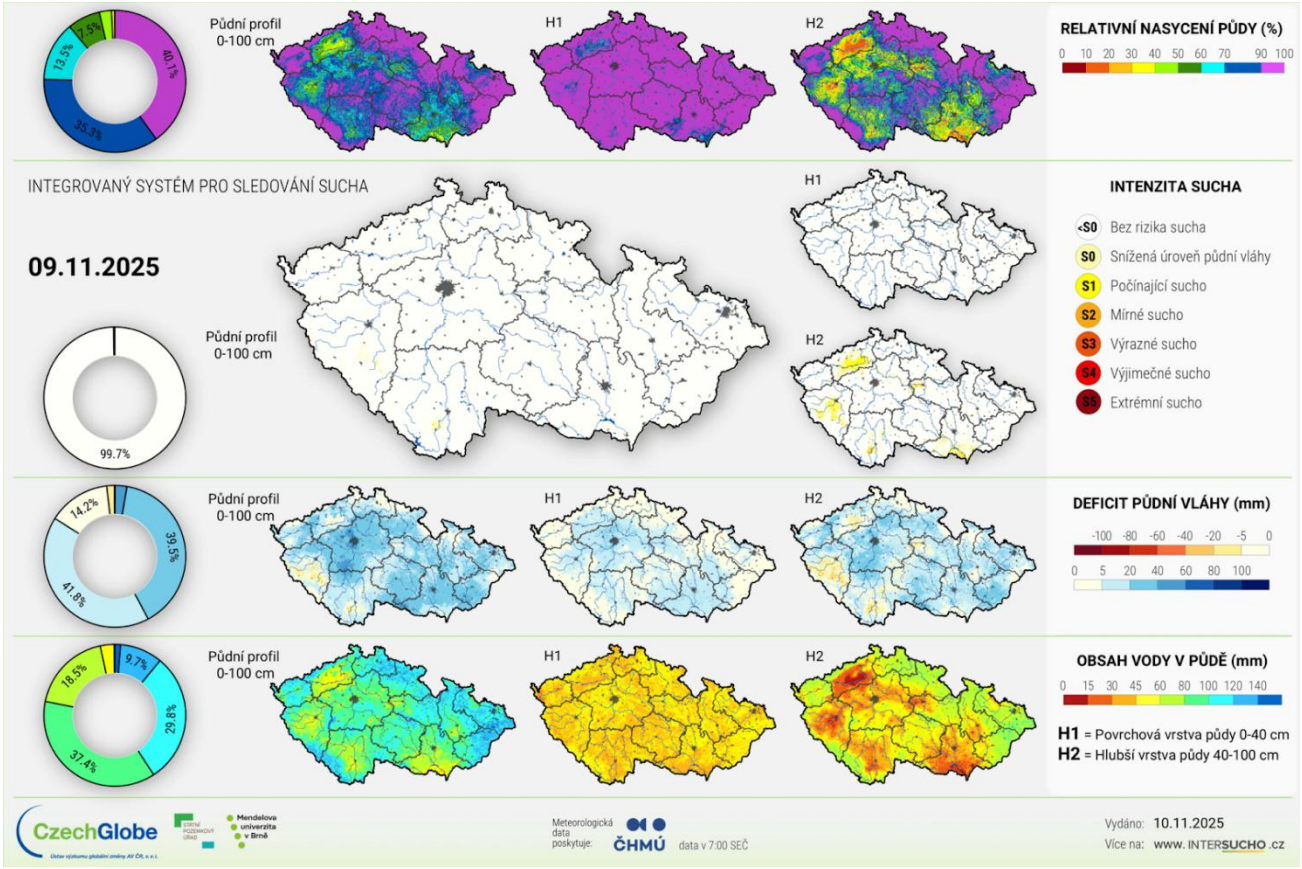

Pro více denních informací sledujte náš web
INTERSUCHO

Více informací z našich dalších webů Vám přineseme s novou sezonou.

Kontakt

Máte jakýkoli dotaz nebo nápad na zlepšení? Potřebujete se s námi spojit? Jsme tu pro vás.

Monika Hojdanová

+ 420 774 679 349
hojdanova.m@czechglobe.cz

Ústav výzkumu globální změny AV ČR, v. v. i.
Bělidla 986/4 a
603 00 Brno
CzechGlobe
CzechGlobe

Aktuální informace připravili

Lenka Bartošová
Václav Rára
Miroslav Trnka
Pavel Zahradníček

Buďte s námi v kontaktu také na platformě X

INTERSUCHO FIRERISK AGRORISK DendroNetwork

Intersucho FireRisk AgroRisk DendoNetwork

Zdroje

- *https://clim4cast.czechglobe.cz/*
- *https://fireecology.springeropen.com/articles/10.1186/s42408-025-00412-0*
- *https://www.intersucho.cz/*
- *https://static1.squarespace.com/static/682782f2a74ed97f7aa5152e/t/6903d8e5e156c029545a838e/1761859813133/GWF+Memo+on+Declines+in+Wildfire+Preparedness+Oct+2025.pdf*
- *https://wildfiretoday.com/*
- *https://www.windy.com/*
- *fotografie na titulní straně: NP Šumava (iStock)*